Kunnanvaltuusto

Aika 9.11.2026 klo 18:00 -

Paikka Kunnanvirasto

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
49	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
50	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
51	Kuhmoisten kunnan elinvoimaohjelma 2027–2029	6
52	Tuloveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2027	8
53	Kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2027	10
54	Päijänteen rantaosayleiskaavan muutos / Haukanniemi	13
55	Kunnanhallituksen vastineet tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomukseen	22
56	Talouskatsaus 30.9.2026	24
57	Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy:n osavuosikatsaus 1.1.–30.9.2026	25
58	Valtuustoaloitteet	27
59	Ilmoitusasiat	28

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Malin Kimmo	puheenjohtaja
	Brander-Keskinen Liisa	valtuutettu
	Hagström Jaana	valtuutettu
	Hattunen Kati	valtuutettu
	Helaakoski Leila	valtuutettu
	Hellstén Henna	valtuutettu
	Huusko Ilmari	valtuutettu
	Ikonen Eero	valtuutettu
	Järvinen Lilja	valtuutettu
	Kotajärvi Tenho	valtuutettu
	Lehtonen Ville	valtuutettu
	Liehu Markku	valtuutettu
	Paajanen Kari	valtuutettu
	Peltonen Johanna	valtuutettu
	Pitkäranta Pekka	valtuutettu
	Puukila Osmo	valtuutettu
	Rantala Jarmo	valtuutettu
	Salmi Ulla	valtuutettu
	Sarvala Silmu	valtuutettu
	Simola Juha	valtuutettu
	Säynätjoki Ilkka	valtuutettu
	Ylipihlaja Sami	kunnanjohtaja
	Luukkanen Sanna	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä

49
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kunnanvaltuusto 9.11.2026

Kuntalain 94 §:n sekä hallintosäännön 13 luvun 3 §:n mukaisesti on kutsu valtuuston kokoukseen lähetetty valtuutetuille, kunnanhallituksen jäsenille sekä kunnanjohtajalle 3.11.2026. Hallintosäännön 13 luvun 4 §:n mukaisesti tämä esityslista liitteineen on lähetetty 3.11.2026.

Ilmoitus kokouksen ajasta, paikasta ja kokouksesta laadittavan pöytäkirjan yleisestä nähtävänäpidosta on julkaistu Kuhmoisten Sanomissa 4.11.2026.

Läsnäolevien lukumäärä todetaan suoritettavassa nimenhuudossa.

Päätös

50
Pöytäkirjantarkastajien valinta

Kunnanvaltuusto 9.11.2026

Kuntalain 140 §:ssä todetaan päätöksen tiedoksiannosta kunnan jäsenelle mm. seuraavaa:

"Valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu."

Hallintosäännön 13 luvun 24 §:n mukaan valtuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään aakkosjärjestyksessä valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla toisin päätä.

Valtuustoryhmät huolehtivat siitä, etteivät valitut tarkastajat ole esteellisiä. Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kunnan internetsivuilla valtuuston kokousta seuraavana viidentenä työpäivänä.

Tämän kokouksen pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä maanantaina 16.11.2026, jota ennen se on allekirjoitettava ja tarkastettava.

Ehdotus Kunnanvaltuusto valitsee tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Lilja Järvisen ja Tenho Kotajärven.

Päätös

Kunnanhallitus	§ 214	2.11.2026
Kunnanvaltuusto		9.11.2026

51
Kuhmoisten kunnan elinvoimaohjelma 2027–2029

Kunnanhallitus 2.11.2026 § 214

Valmistelija

Kunnanjohtaja, puh. 040 718 5959

Hallintosäännön mukaan kunnanhallituksen elivoimajaosto vastaa elinvoimaohjelman valmistelusta ja toimeenpanosta. Elinvoimajaosto käsitteli elinvoimaohjelman päivitystä kokouksissaan 8.4.2026, 12.5.2026, 9.6.2026, 8.9.2026 ja 20.10.2026. Elinvoimaohjelma pohjautuu Kuhmoisten kunnan strategiaan vuosille 2026-2035, jonka kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 24.8.2026 § 36.

Elinvoimaohjelma tukeutuu kuntastrategiaan, jakautuu sen neljään painopistealueeseen ja tukee osaltaan kunnan strategisten tavoitteiden toteutumista.Elinvoimaohjelma on luonteeltaan toimenpideohjelma, joka toteuttaa kuntastrategiaa elinkeinopolitiikan ja elinvoimakehittämisen näkökulmista tavoitteiden aikajänteen ulottuessa valtuustokauden loppuun.

Elinvoimaohjelman päivittämisen tueksi järjestettiin laaja elinvoimakysely, jonka kohderyhmänä olivat kuntalaisten lisäksi kausiasukkaat, matkailijat ja muut oleelliset kohderyhmät. Ohjelman tavoitteiden seuranta tapahtuu kunnanvaltuustossa osavuosikatsausten yhdeydessä kunnan raportointisyklin mukaisesti. Ohjelmaa päivitetään tarpeen mukaan, kuitenkin viimeistään seuraavan valtuustokauden alussa tai kuntastrategiaa päivitettäessä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Sami Ylipihlaja

Ehdotus

Kunnanhallitus päättää lähettää Kuhmoisten kunnan elinvoimaohjelman 2027-2029 edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti pienin muutoksin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

Kunnanhallitus § 214 2.11.2026
Kunnanvaltuusto 9.11.2026

Kunnanvaltuusto 9.11.2026
144/00.01.02/2026

Kuhmoisten kunnan elinvoimaohjelma 2027-2029 on liitteenä 1.

Ehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että se päättää hyväksyä Kuhmoisten kunnan elinvoimaohjelman 2027-2029.

Päätös

Liitteet

Liite 1 Kuhmoisten kunnan elinvoimaohjelma 2027-2029

Kunnanhallitus § 209 2.11.2026
Kunnanvaltuusto 9.11.2026

52
Tuloveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2027

Kunnanhallitus 2.11.2026 § 209

Valmistelija Hallintojohtaja, puh. 040 091 5660

Verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentin suuruus Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Kuhmoisten kunnan tuloveroprosentti on 9,10 % vuonna 2026. Kuntaliiton 22.9.2026 päivittämiin verotuloennusteisiin perustuen kunnallisverotulojen kertymän arvioidaan nykyisellä tuloveroprosentilla olevan vuonna 2026 yhteensä 3,526 milj. euroa ja vuonna 2027 nykyisellä tuloveroprosentilla yhteensä 3,387 milj. euroa.

Tuloveroprosentin korottaminen 0,1 prosenttiyksiköllä toisi kunnallisverotuloja lisää n. 37.000 euroa.

Kunnan kokonaisverotuloennuste vuodelle 2026 on yhteensä 6,183 milj. euroa ja vuodelle 2027 yhteensä 6,174 milj. euroa.

Kunnanhallituksen kokouksessaan 31.8.2026 § 193 hyväksymän tavoitetalousarvion verotulokohta ei sisällä suunnitelmaa verotulojen lisäämisestä tuloveroprosenttia korottamalla. Toimialat ovat valmistelleet esityksensä vuoden 2027 talousarvioksi. Arvio tilikauden 2027 tulokseksi on tällä hetkellä n. 103.000 euroa ylijäämäinen.

Esittelijä Kunnanjohtaja Sami Ylipihlaja

Ehdotus

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että tuloveroprosentiksi vuodelle 2027 vahvistetaan 9,10 %.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

Kunnanhallitus	§ 209	2.11.2026
Kunnanvaltuusto		9.11.2026

Kunnanvaltuusto 9.11.2026
254/02.03.02/2023

Ehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että tuloveroprosentiksi vuodelle 2027 vahvistetaan 9,10 %.

Päätös

Kunnanhallitus § 210 2.11.2026
Kunnanvaltuusto 9.11.2026

53
Kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2027

Kunnanhallitus 2.11.2026 § 210

Valmistelija Hallintojohtaja, puh. 040 091 5660

Kiinteistöverolain (654/1992) mukaan valtuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa ja sadasosan tarkkuudelle vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kunnan tulee ilmoittaa kiinteistöveroprosentit Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Kiinteistöverolaissa kiinteistöllä tarkoitetaan tonttia, tilaa ja muuta itsenäistä maanomistuksen yksikköä, joka on merkitty tai olisi merkittävä kiinteistönä maarekisteriin, tonttikirjaan tai kiinteistöverorekisteriin. Lain säännöksiä sovelletaan myös kiinteistöön kuuluvaan erottamattomaan määräalaan. Kiinteistövero kohdistuu maapohjan lisäksi myös rakennuksiin ja rakennelmiin. Saman omistajan omistamia kiinteistöjä ei lasketa yhteen veroperustetta määrättäessä vaan vero määrätään kustakin kiinteistöstä erikseen.

Kiinteistövero määrätään sille, joka omistaa kiinteistön kalenterivuoden alkaessa (1.1. kutakin vuotta). Vaikka kiinteistö on myyty kalenterivuoden aikana, vero määrätään myyjälle. Kiinteistövero maksuunpannaan kiinteistölle varallisuusverotuksessa määrätyn verotusarvon perusteella. Jos kiinteistölle ei ole määrätty arvoa varallisuusverotuksessa, verotusarvo lasketaan vastaavien perusteiden mukaan.

Kiinteistöverolain perusteella kiinteistöveroprosentit vuodelle 2027 määrätään seuraavasti:

• Rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,93–2,00
• Maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 1,30–2,00
• Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,41–1,00

Kunnanhallitus § 210 2.11.2026
Kunnanvaltuusto 9.11.2026

• Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,93–2,00
• Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä välillä 0,93–3,10
• Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä välillä 2,00–6,00
• Yleishyödyllisen yhteisön omistaman pääasiallisesti yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä olevan rakennuksen ja sen maapohjan kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä säädettyjä alarajoja alhaisemmaksi, myös 0,00 prosentiksi.

Kunnanvaltuusto on korottanut kiinteistöveroprosentit nykyiselle tasolle kokouksessaan 28.10.2019 § 42.

Kiinteistöveroprosentit ovat vuonna 2026 olleet Kuhmoisten kunnassa seuraavat:

yleinen kiinteistöveroprosentti maapohjalle 1,30
yleinen kiinteistöveroprosentti rakennuksille 1,10
vakituisten asuntojen kiinteistöveroprosentti 0,60
muiden asuntojen kiinteistöveroprosentti 1,20
maamiesseuran, kyläyhdistyksen, nuorisoseuran ja työväenyhdistyksen omistaman yhdistys- ja seurantalon sekä yleishyödyllisten yhteisöjen omistamien ampumaratakiinteistöjen kiinteistöveroprosentti 0,0
voimalaitosten kiinteistöveroprosentti 3,10

Kuntaliiton 22.9.2026 päivittämiin verotuloennusteisiin perustuen kiinteistöverotuloja arvioidaan kertyvän nykyisillä veroprosenteilla vuonna 2026 yhteensä 1,731 milj. euroa ja vuonna 2027 yhteensä 1,769 milj. euroa.

Kunnanhallituksen kokouksessaan 31.8.2026 § 193 hyväksymän tavoitetalousarvion verotulokohta ei sisällä suunnitelmaa verotulojen lisäämisestä kiinteistöveroprosentteja korottamalla.

Esittelijä Kunnanjohtaja Sami Ylipihlaja

Ehdotus

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että valtuusto vahvistaa vuodelle 2027 kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

yleinen kiinteistöveroprosentti maapohjalle 1,30

yleinen kiinteistöveroprosentti rakennuksille 1,10

vakituisten asuntojen kiinteistöveroprosentti 0,60

Kunnanhallitus § 210 2.11.2026
Kunnanvaltuusto 9.11.2026

muiden asuntojen kiinteistöveroprosentti 1,20

yleishyödyllisen yhteisöjen kiinteistöveroprosentti 0,0 (sis. maamiesseuran, metsästysseuran, kyläyhdistyksen, nuorisoseuran ja työväenyhdistyksen omistaman yhdistys- ja seurantalon sekä yleishyödyllisten yhteisöjen omistamat ampumaratakiinteistöt)

voimalaitosten kiinteistöveroprosentti 3,10.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

Kunnanvaltuusto 9.11.2026
255/02.03.02/2023

Ehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto vahvistaa vuodelle 2027 kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

yleinen kiinteistöveroprosentti maapohjalle 1,30

yleinen kiinteistöveroprosentti rakennuksille 1,10

vakituisten asuntojen kiinteistöveroprosentti 0,60

muiden asuntojen kiinteistöveroprosentti 1,20

yleishyödyllisen yhteisöjen kiinteistöveroprosentti 0,0 (sis. maamiesseuran, metsästysseuran, kyläyhdistyksen, nuorisoseuran ja työväenyhdistyksen omistaman yhdistys- ja seurantalon sekä yleishyödyllisten yhteisöjen omistamat ampumaratakiinteistöt)

voimalaitosten kiinteistöveroprosentti 3,10.

Päätös

Kunnanhallitus	§ 110	19.5.2025
Kunnanhallitus	§ 272	17.11.2025
Kunnanhallitus	§ 100	18.5.2026
Kunnanhallitus	§ 183	5.10.2026
Kunnanvaltuusto		9.11.2026

54
Päijänteen rantaosayleiskaavan muutos / Haukanniemi

Kunnanhallitus 19.05.2025 § 110

Valmistelija Rakennustarkastaja, puh 040 024 6453

Kahden kiinteistön maanomistajat ovat tehneet kuntalain 23 §:n mukaisen aloitteen Päijänteen rantayleiskaavan muutoksesta. Kuntalain 23 §:n mukainen aloite on tullut vireille, kun se on saapunut kunnanhallitukselle.

Muutostarve koskee Päijänteen rannalla Haukkasalossa sijaitsevaa kiinteistöä Haukanniemi 291-404-5-184 ja Mäntysaaressa sijaitsevaa kiinteistöä Kassala 291-416-2-110.

Kaavamuutoksen tavoitteena on siirtää Päijänteen rantayleiskaavassa Mäntysaaren itärannalle osoitetun loma-asuntoalueen (RA) kaksi rakennuspaikkaa Haukkasaloon.

Alue on kokonaisuudessaan yksityisessä omistuksessa. Kiinteistöillä on eri maanomistaja, mutta maakaupasta on tehty esisopimus, jonka mukaan Mäntysaaressa sijaitseva kaavamuutosalue siirtyy kiinteistön Haukanniemi 291-404-5-184 maanomistajan omistukseen, kun rantayleiskaavan muutos on saanut lainvoiman. Maanomistaja on toimittanut kunnalle kopion esisopimuksesta.

Maanomistaja on esittänyt perusteina kaavamuutokselle seuraavaa:

- Kiinteistöön Haukanniemi on valmis tieyhteys. Loma-asuminen Mäntysaaressa edellyttää veneellä kulkemista. Rakennettavuudeltaan ja käytettävyydeltään Haukkasalon rakennuspaikat ovat suotuisampia kuin Mäntysaaren rakennuspaikat.
- Haukkasalossa kaava-alueet rajautuvat kiinteistöihin, joissa on loma-asutusta. Mäntysaari on rakentamaton lukuun ottamatta saaren eteläpäässä olevaa loma-asuntoa.
- Haukanniemen rakennuspaikat on mahdollista liittää sähköverkkoon.

Kunnanhallitus	§ 110	19.5.2025
Kunnanhallitus	§ 272	17.11.2025
Kunnanhallitus	§ 100	18.5.2026
Kunnanhallitus	§ 183	5.10.2026
Kunnanvaltuusto		9.11.2026

- Rakennuspaikkojen siirtäminen maisemaltaan herkemmältä alueelta Mäntysaaresta jo rakennettuun ympäristöön Haukkasaloon olisi suotuisaa maiseman säilymisen kannalta.
- Haukkasalossa ei ole havaittu luonnonsuojelu-, metsä-, ja vesilain mukaan suojeltavia, luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin (LuTU 2018) mukaisia uhanalaisia tai muita huomionarvoisia luontotyyppejä tai elinympäristöjä. Mäntysaaressa sijaitsevan kiinteistön Kassala 291-416-2-110 alueen puusto on hakattu.
- Yleiskaavan muuttaminen vapauttaisi Mäntysaaresta aluetta, jota olisi mahdollista käyttää jokamiehenoikeuksin virkistykseen ja veneilijöiden rantautumiseen.

Mäntysaaressa on voimassa Päijänteen rantaosayleiskaava vuodelta 1995. Haukkasalossa kaavamuutosalueella on voimassa Päijänteen rantayleiskaavan muutos vuodelta 2004.

Yhdyskuntarakenteen kannalta on perusteltua, että uudet lomarakennuspaikat sijoittuvat alueelle, jossa on toteutunutta loma-asutusta ja tieyhteys ja mahdollista liittää rakennuspaikat sähköverkkoon. Mäntysaari soveltuu virkistyskäyttöön.

Rantayleiskaavan muutos ei sijoittuisi maakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman tai luontoarvojensa kannalta alueelle, joka olisi yleiskaavan kokonaisuuden kannalta erityisen merkityksellinen.

Kaavamuutosalueen Haukkasalossa sijaitseva alue sijoittuu pääosin Haukkasalo-Koisalon valtakunnallisesti arvokkaalle kallioalueelle. Kallioalueen arvoluokka on 2 ja sillä on todettu olevan geologista, biologista ja maisemallista arvoa. Rantayleiskaavan muutoksella ei olisi vaikutuksia valtakunnallisesti arvokkaan kallioalueen ominaisuuksiin.

Alueidenkäyttölain mukaisesti yleiskaavan laatimisesta huolehtii kunta. Kunta voi periä maanomistajalta enintään puolet yleiskaavan laatimiskustannuksista. Perittävän maksun periaatteet ja perimistavan ja -ajan kunta hyväksyy kaava-aluekohtaisesti.

Maanomistaja esittää, että kaavan laatijana toimii Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen. Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen on laatinut

Kunnanhallitus	§ 110	19.5.2025
Kunnanhallitus	§ 272	17.11.2025
Kunnanhallitus	§ 100	18.5.2026
Kunnanhallitus	§ 183	5.10.2026
Kunnanvaltuusto		9.11.2026

hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelman, joka on päivätty 4.4.2025.

Kartta alueista on liitteenä 1, osallistumis- ja arviointisuunnitelma on liitteenä 2.

Esittelijä Kunnanjohtaja Valtteri Väyrynen

Ehdotus Kunnanhallitus päättää

1. kuuluttaa Päijänteen rantayleiskaavan muutoksen, Haukanniemi, vireilletulosta kiinteistöjen Haukanniemi 291-404-5-184 alueelle Haukkasaloon ja Kassala 291-416-2-110 alueelle Mäntysaareen.

2. asettaa hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville ja tiedottaa siitä Pirkanmaan ELY-keskukselle, Pirkanmaan liitolle ja Pirkanmaan maakuntamuseolle.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanhallitus 17.11.2025 § 272

Valmistelija Rakennustarkastaja, puh. 040 024 6453

Aloitteen rantayleiskaavan muuttamisesta ovat tehneet kiinteistöjen Haukanniemi 291-404-5-184 ja Kassala 291-416-2-110 maanomistajat. Kiinteistöillä on eri maanomistaja, mutta maakaupasta on tehty esisopimus, jonka mukaan Mäntysaaressa sijaitseva kaavamuutosalue siirtyy kiinteistön Haukanniemi 291-404-5-184 maanomistajan omistukseen, kun alueelle laadittava rantayleiskaavan muutos saa lainvoiman.

Kaavamuutosalue on kolmeosainen. Kaavamuutosalue sijaitsee Päijänteellä Haukkasalon länsiosassa, Koisalossa, ja Mäntysaaressa.

Kaavamuutoksen tavoitteena on siirtää Päijänteen rantayleiskaavassa Mäntysaaren itärannalle osoitetun loma-asuntoalueen (RA) kaksi rakennuspaikkaa Haukkasaloon.

Kunnanhallitus	§ 110	19.5.2025
Kunnanhallitus	§ 272	17.11.2025
Kunnanhallitus	§ 100	18.5.2026
Kunnanhallitus	§ 183	5.10.2026
Kunnanvaltuusto		9.11.2026

Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 4.6.–3.7.2025 välisenä aikana. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin kommentit Pirkanmaan ELY-keskukselta, Pirkanmaan liitolta ja Pirkanmaan maakuntamuseolta.

Kaavaa varten on laadittu luontoselvitys ja Pirkanmaan maakuntamuseo on suorittanut alueella maastotarkastuksen arkeologisen selvitystarpeen arvioimiseksi. Kaava-alueella ei havaittu erityisiä luontoarvoja eikä arkeologisia kohteita. Kaava-alueen Haukkasalossa sijaitseva alue sijoittuu pääosin Haukkasalo–Koisalon valtakunnallisesti arvokkaalle kallioalueelle.

Haukkasalossa kaavamuutosalueella on voimassa Päijänteen rantayleiskaavan muutos vuodelta 2004. Mäntysaaressa on voimassa Päijänteen rantaosayleiskaava vuodelta 1995. Alueella ei ole voimassa asemakaavoja.

Rakennusoikeuden mitoituksen lähtökohtana on voimassa oleva Päijänteen rantayleiskaava. Rakennusoikeuden siirto tarkoittaa, että kiinteistön Haukanniemen emätilan alueella on yhteensä 8 lomarakennuspaikkaa. Emätilan rantaviivan pituus on 929 metriä, joten yleiskaavan muutoksessa esitetty mitoitus on 8,6 rakennuspaikkaa/rantaviivakilometri.

Vastaavasti Mäntysaaressa rakennusoikeuden siirto tarkoittaa, että kiinteistön Kassalan emätilan alueelle jää Päijänteen rantayleiskaavan alueelle 1 lomarakennuspaikka. Emätilan rantaviivan pituus Päijänteen rantayleiskaavan alueella on 542 metriä, joten yleiskaavan muutoksessa esitetty mitoitus on 1,8 rakennuspaikkaa/rantaviivakilometri.

Kaavaan on osoitettu kaksi loma-asuntoaluetta (RA), joille kummallekin on sallittu rakennettavaksi enintään 1 loma-asunto. Yhden rakennuspaikan rakennusoikeus määräytyy tehokkuudella e=0,05. Rakennusoikeus on kuitenkin enintään 200 m². Tämän lisäksi saadaan rakentaa talousrakennuksia enintään 50 m². RA-alueilla loma-asunnon etäisyys keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee olla vähintään 25 metriä. Yksi erillinen kerrosalaltaan enintään 25 kerrosalaneliömetrin suuruinen saunarakennus voidaan sijoittaa vähintään 10 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.

Kunnanhallitus	§ 110	19.5.2025
Kunnanhallitus	§ 272	17.11.2025
Kunnanhallitus	§ 100	18.5.2026
Kunnanhallitus	§ 183	5.10.2026
Kunnanvaltuusto		9.11.2026

Kaavassa on annettu yleismääräys rakennusten sopeuttamisesta maisemaan. Rakennusten ja rakenteiden tulee sopeutua malliltaan, materiaaleiltaan, mittasuhteiltaan ja väritykseltään luonnonmaisemaan. Loma-asunnon sijoittamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota riittävän suojapuuston jäämiseen rantaviivan ja rakennusten väliin.

Mäntysaarta koskeva alue on osoitettu Päijänteen rantayleiskaavan mukaisesti maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on maisema- ja muita ympäristöarvoja (MU).

Valtakunnallisesti arvokkaaseen kallioalueeseen Haukkasalo–Koisalo kuuluvat alueet on huomioitu kaavamääräyksellä.

Yleiskaavan muutos mahdollistaa loma-asumisen toteuttamisen Haukkasaloon alueelle, jolla on jo nykyisin loma-asumista ja tieyhteys. Rantayleiskaavan muutoksessa osoitetut loma-asuntoalueet sijoittuvat maastonmuodoiltaan rakentamiseen hyvin soveltuville paikoille, jotka eivät vaadi erityistä maaston muokkaamista.

Rantayleiskaavan muutoksessa Mäntysaaren itäosaan muodostuu yhtenäinen rakentamaton alue. Rakennuspaikkojen siirtäminen luonnonympäristöltään ja maisemaltaan herkemmältä alueelta jo rakennettuun ympäristöön säilyttää luonnonympäristöä ja maisemaa. Mäntysaarta on mahdollista käyttää jatkossa virkistykseen jokaisen oikeuksilla.

Kaavamuutoksella ei ole arvioitu olevan haitallisia vaikutuksia maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan tai ilmastoon eikä valtakunnallisesti arvokkaan kallioalueen ominaisuuksiin.

Rantayleiskaavan muutos tarkoittaa, että Haukanniemen emätila on käyttänyt kaiken rakennusoikeutensa Päijänteen rantayleiskaavan alueella ja Kassalan emätilalla on jäljellä yksi toteuttamaton rantarakennuspaikka Mäntysaaressa Päijänteen rantayleiskaavan alueella.

Kaavan valmisteluvaiheen osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestämiseksi on suunniteltu,
1. että osallisille varataan tilaisuus esittää mielipide asettamalla kaavan valmisteluaineisto nähtäville 30 päivän ajaksi,

Kunnanhallitus	§ 110	19.5.2025
Kunnanhallitus	§ 272	17.11.2025
Kunnanhallitus	§ 100	18.5.2026
Kunnanhallitus	§ 183	5.10.2026
Kunnanvaltuusto		9.11.2026

2. että kaavaluonnoksen nähtävilläolosta lähetetään kirjeitse tiedote maanomistajille ja kaava-alueeseen rajautuville maanomistajille,
3. ja että hankkeen kannalta oleellisilta viranomaistahoilta pyydetään lausunnot.

Kaavakartta määräyksineen, kaavaselostus ja kaavaselostuksen liitteet ovat erillisinä liitteinä.

Esittelijä Va. kunnanjohtaja Sanna Luukkanen

Ehdotus Kunnanhallitus päättää,

1. että 15.9.2025 päivätty Päijänteen rantayleiskaavan muutoksen valmisteluaineisto asetetaan AKL 62 § ja MRA 30 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville 30 vuorokauden ajaksi,

2. että valmisteluaineiston nähtävilläolosta tiedotetaan kirjeitse kaava-alueen maanomistajia ja kaava-alueeseen rajautuvia maanomistajia,

3. ja että kaavan valmisteluaineistosta pyydetään lausunto Pirkanmaan ELY-keskukselta, Pirkanmaan maakuntamuseolta ja Pirkanmaan liitolta.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanhallitus 18.05.2026 § 100

Päijänteen rantayleiskaavan muutoksen kaavaluonnos Haukanniemeen oli nähtävillä 26.11.2025–25.12.2025 välisenä aikana.

Kaavaluonnoksesta saatiin lausunnot Pirkanmaan maakuntamuseolta ja Pirkanmaan ELY-keskukselta. Pirkanmaan liitto ilmoitti, että se ei anna lausuntoa kaavaluonnoksesta. Saatujen lausuntojen pohjalta kaavaluonnosta tarkistettiin seuraavasti:

• Lännenpuoleisen rakennuspaikan rajaa tarkistettiin siten, että järjestettiin kulkumahdollisuus M-alueen kautta rannan M-alueelle.
• Rakennusoikeuden määrän vaikutuksien arviointia kulttuuriympäristöön täydennettiin.

Kunnanhallitus	§ 110	19.5.2025
Kunnanhallitus	§ 272	17.11.2025
Kunnanhallitus	§ 100	18.5.2026
Kunnanhallitus	§ 183	5.10.2026
Kunnanvaltuusto		9.11.2026

• Pohjakartan selkeyttä ja luettavuutta parannettiin.
• Maakuntakaavaote lisättiin kaavaselostukseen.
• Alinta suositeltua rakentamiskorkeutta koskeva kaavamääräys lisättiin kaavan yleismääräyksiin.

Lisäksi molempien rakennuspaikkojen rajoja tarkistettiin.

Maankäyttöjaosto on kokouksessaan 5.5.2026 päättänyt esittää kunnanhallitukselle, että 27.1.2026 päivätty Päijänteen rantayleiskaavan muutoksen kaavaehdotus Haukanniemeen asetetaan AKL 65 § ja MRA 19 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville 30 vuorokauden ajaksi, ja että kaavaehdotuksesta pyydetään MRA 28 §:n mukaisesti lausunto Lupa- ja valvontavirastolta ja Pirkanmaan liitolta.

Liitteenä on kaavaselostus sekä sen liitteet 1-3 ja 5.

Esittelijä Kunnanjohtaja Sami Ylipihlaja

Ehdotus Kunnanhallitus päättää maankäyttöjaoston ehdotuksen mukaisesti, että 27.1.2026 päivätty Päijänteen rantayleiskaavan muutoksen kaavaehdotus Haukanniemeen asetetaan julkisesti nähtäville 30 vuorokauden ajaksi, ja että kaavaehdotuksesta pyydetään lausunto Lupa- ja valvontavirastolta ja Pirkanmaan liitolta.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanhallitus 5.10.2026 § 183

Päijänteen rantayleiskaavan muutoksen kaavaehdotus Haukanniemeen oli nähtävillä 3.6.-3.7.2026 välisenä aikana.

Kaavaehdotuksesta saatiin lausunto Lupa- ja valvontavirastolta. Kaavaehdotusvaiheen palauteraportti on kaavaselostuksen liitteenä.

Lupa- ja valvontaviraston lausunnon perusteella kaava-aineistoa tarkistettiin seuraavasti:

Kunnanhallitus	§ 110	19.5.2025
Kunnanhallitus	§ 272	17.11.2025
Kunnanhallitus	§ 100	18.5.2026
Kunnanhallitus	§ 183	5.10.2026
Kunnanvaltuusto		9.11.2026

- Kaavan vaikutusten arviointia täydennetiin Keski-Suomen maakuntakaavan kulttuuriympäristön vetovoima-alueen osalta.
- Kaavaselostukseen lisättiin kuvaus rakennetun kulttuuriympäristön arvoista ja omi-naispiirteistä sekä kuvaus kaavan vaikutusalueen rakennetusta ympäristöstä.
- Yleismääräys: “Rakennetun alueen maisemakuva on muutoinkin säilytettävä luon-nonmukaisena” lisättiin kaavan yleismääräyksiin.
- Kaavaselostusta täydennettiin kuvauksella Päijänteen pintavesien tilasta suunnittelualueella.
- Kaavan vaikutusten arviointia täydennettiin arvioimalla rantarakentamisen ja muun alueiden käytön vaikutuksia pintavesien tilaan.
- Kaavaan lisättiin hulevesien käsittelyä ja imeyttämistä koskevat yleismääräykset, joissa kiinnitetään erityistä huomiota pintavesien suojeluun.
- Kaavaselostuksen kohtaan Kaavan toteutus lisättiin kuvaus suunnitellun tieyhteyden sijainnista.
- Kaavan vaikutusten arviointia täydennettiin arvioimalla kaavamuutoksen vaikutukset VL-1 –alueen käyttöön.
- Kaavan vaikutusten arviointia täydennettiin kaavan ilmastovaikutusten arvioinnilla.

Tehdyt tarkistukset eivät ole muuttaneet kaavaehdotusta olennaisesti. Kaavaehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville (MRA 32 §).

Maankäyttöjaosto on päättänyt kokouksessaan 15.9.2026 esittää kunnanhallitukselle Haukanniemen alueella 18.8.2026 päivätyn Päijänteen rantayleiskaavan muutoksen viemistä kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaavakartta määräyksineen, kaavaselostus ja kaavaselostuksen liitteet ovat erillisinä liitteinä.

Esittelijä Kunnanjohtaja Sami Ylipihlaja

Ehdotus

Kunnanhallitus päättää maankäyttöjaoston ehdotuksen mukaisesti esittää kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi 18.8.2026 päivätyn Päijänteen rantayleiskaavan muutoksen Haukanniemen alueelle.

Kunnanhallitus	§ 110	19.5.2025
Kunnanhallitus	§ 272	17.11.2025
Kunnanhallitus	§ 100	18.5.2026
Kunnanhallitus	§ 183	5.10.2026
Kunnanvaltuusto		9.11.2026

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanvaltuusto 9.11.2026
87/10.02.03/2025

Kaavakartta määräyksineen, kaavaselostus sekä kaavaselostuksen liitteet ovat liitteinä 2–7.

Ehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että se hyväksyy 18.8.2026 päivätyn Päijänteen rantayleiskaavan muutoksen Haukanniemen alueelle.

Päätös

Liitteet

Liite 2 Päijänteen rantayleiskaavan muutos / Haukanniemi / Kaavaselostus 18.8.2026
Liite 3 Päijänteen rantayleiskaavan muutos / Haukanniemi / Kaavaselostuksen liite 1
Liite 4 Päijänteen rantayleiskaavan muutos / Haukanniemi / Kaavaselostuksen liite 2
Liite 5 Päijänteen rantayleiskaavan muutos / Haukanniemi / Kaavaselostuksen liite 3
Liite 6 Päijänteen rantayleiskaavan muutos / Haukanniemi / Kaavaselostuksen liite 4
Liite 7 Päijänteen rantayleiskaavan muutos / Haukanniemi / Kaavaselostuksen liite 5

Kunnanhallitus § 167 14.9.2026
Kunnanvaltuusto 9.11.2026

55
Kunnanhallituksen vastineet tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomukseen

Kunnanhallitus 14.9.2026 § 167
6/02.06.01/2026

Valmistelija Hallintojohtaja, puh. 040 091 5660

Kunnanvaltuusto on käsitellyt tarkastuslautakunnan (12.5.2026 § 18) arviointikertomuksen kokouksessaan 25.5.2026 § 21.

Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessaan esittänyt kysymyksiä, joihin toivotaan kunnanhallitukselta vastaukset.

Esittelijä Kunnanjohtaja Sami Ylipihlaja

Ehdotus Päätösehdotus tehdään kokouksessa.

Päätös Keskustelun tuloksena kunnanjohtaja laati seuraavan päätösehdotuksen:

Kunnanhallitus päättää antaa tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessaan 2025 esittämiin kysymyksiin liitteenä 1 olevat vastaukset ja saattaa ne tarkastuslautakunnalle ja edelleen valtuustolle tiedoksi.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanvaltuusto 9.11.2026
6/02.06.01/2026

Kunnanhallituksen vastaukset ovat liitteenä 8.

Ehdotus

Kunnanhallitus antaa tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessaan 2025 esittämiin kysymyksiin liitteenä 8 olevat vastaukset valtuustolle tiedoksi.

Päätös

Kunnanhallitus § 167 14.9.2026
Kunnanvaltuusto 9.11.2026

Liitteet

Liite 8 Vastaukset / Arviointikertomus 2025

Kunnanhallitus § 211 2.11.2026
Kunnanvaltuusto 9.11.2026

56
Talouskatsaus 30.9.2026

Kunnanhallitus 2.11.2026 § 211

Valmistelija Hallintojohtaja, puh. 040 091 5660

Taloussuunnittelijan laatima talousarvion toteutuma 1.1.–30.9.2026 on erillisenä liitteenä.

Esittelijä Kunnanjohtaja Sami Ylipihlaja

Ehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että se merkitsee talouskatsauksen tiedokseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

Kunnanvaltuusto 9.11.2026
150/02.02.00/2025

Talousarvion toteutuma 1.1.–30.9.2026 on liitteenä 9.

Ehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että se merkitsee talouskatsauksen tiedokseen.

Päätös

Liitteet

Liite 9 Kuhmoisten kunnan talousarvion toteuma 30.9.2026

Kunnanhallitus § 212 2.11.2026
Kunnanvaltuusto 9.11.2026

57
Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy:n osavuosikatsaus 1.1.–30.9.2026

Kunnanhallitus 2.11.2026 § 212

Valmistelija Hallintojohtaja, puh. 040 091 5660

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 22.5.2017 § 30 hyväksynyt Kuhmoisten kunnan konserniohjeen. Kohdan 7.3 mukaan kunnan tytäryhteisön hallituksen tai sitä vastaavan toimielimen on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot (kuntalaki 410/2015).

Osavuosikatsaus annetaan kunnanhallitukselle ja valtuustolle tiedoksi vähintään kolme kertaa vuodessa.

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy:n osavuosikatsaus ajalta 1.1.–30.9.2026 on erillisenä liitteenä.

Esittelijä Kunnanjohtaja Sami Ylipihlaja

Ehdotus

Kunnanhallitus antaa Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy:n osavuosikatsauksen ajalta 1.1.–30.9.2026 valtuustolle tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

Kunnanvaltuusto 9.11.2026
161/00.01.03/2022

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy:n osavuosikatsaus ajalta 1.1.–30.9.2026 on liitteenä 10.

Ehdotus

Kunnanhallitus § 212 2.11.2026
Kunnanvaltuusto 9.11.2026

Kunnanhallitus antaa Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy:n osavuosikatsauksen ajalta 1.1.–30.9.2026 valtuustolle tiedoksi.

Päätös

Liitteet

Liite 10 Kuhmoisten vuokrakiinteistöt Oy:n osavuosikatsaus 1.1.-30.9.2026

58
Valtuustoaloitteet

Kunnanvaltuusto 9.11.2026

59
Ilmoitusasiat

Kunnanvaltuusto 9.11.2026